

Mishnah Me'ilah, chapter 3

משנה מעילה פרק ג

(1) The offspring of a sin-offering, the substitute of a sin-offering, and a sin-offering whose owner has died are left to die. A sin-offering whose [a,] year has passed and [b,] which was lost [or [a,] which was lost] and [b,] found blemished, if the owners obtained atonement [afterwards through another animal, since there are now two defects even the Sages in Temurah 4:3 will agree that] is left to die, it cannot effect substitution, and it is forbidden [Rabbinically] to derive any benefit from it, however the laws of misappropriation do not apply to it. If, however, the owners have not yet obtained atonement the animal goes out to pasture until it becomes unfit for sacrifice and then it is sold and another is bought with the money. It effects substitution and the laws of misappropriation apply to it.

א וְלֹד חֲטָאת וְתַמּוּרַת חֲטָאת וְחֲטָאת שְׁמַתוֹ בְּעֵלְיָהּ, יָמוּתוּ. שְׁעֵבְרָה שְׁנֵתָהּ, וְשֶׁאֲבָדָה וְשֶׁנִּמְצְאָת בְּעֵלֶת מוֹם, אִם מִשְׁכַּפְרוֹ הַבְּעֵלִים, תַּמּוּרַת, וְאִינָה עוֹשֶׂה תַּמּוּרָה, וְלֹא נִהְיִים, וְלֹא מוֹעֲלִין. וְאִם עַד שֶׁלֹּא כָּפְרוּ הַבְּעֵלִים, תִּרְעָה עַד שֶׁתִּסְתָּאֵב וְתִמְכַּר וְיָבִיא בְדַמְיָה אַחֶרֶת, וְעוֹשֶׂה תַּמּוּרָה וּמוֹעֲלִים בָּהּ: בַּ הַמִּפְרִישׁ מְעוֹת לְנִזְרוּתוֹ, לֹא נִהְיִין וְלֹא מוֹעֲלִין, מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לְבוֹא כֻּלָּן שְׁלָמִים. מַת, הֵן

(2) If one sets aside money for his *nazir* offerings [which include a sin-offering a burnt-offering and a peace-offering, but did not specify which funds are for which specific offerings, at the outset] one may not obtain any benefit from those funds, nevertheless, [if it were used] it is not subject to the laws of misappropriation since each portion of the money may be used for the peace-offering [which is holy in a minor degree and is not subject to misappropriation before the sprinkling of its blood. Now even though there is also funds for the sin-offering and burnt-offering since we can't differentiate between the funds we would be offering up a misappropriation offering in vain, it is therefore better not to offer up any]. If he died and left money [for his *nazir* offerings], if unspecified

רבנו עובדיה מברטנורא

א וְלֹד חֲטָאת וְכו' יָמוּתוּ. דַּהֲנִי נִינְהוּ מִחֲמַשׁ חֲטָאוֹת דַּגְמִירֵי דַמְתוֹת. וְהֵן תַּלְתָּ לְעוֹלָם מְתוֹת בֵּין קוּדֶם כַּפְרָה בֵּין לְאַחַר כַּפְרָה, דְּלְעוֹלָם לֹא קָרְבִי. וּמִשְׁנָה זֹו שְׁנוּיָה בְּרִישׁ פֶּרֶק ד' דַּתְמוּרָה וְשֶׁם פִּירְשׁוּנָה: בַּ הַמִּפְרִישׁ מְעוֹת לְנִזְרוּתוֹ. וְלֹא פִירַשׁ אֵלּוּ לְעוֹלָתִי וְאֵלּוּ לְחֲטָאתִי וְאֵלּוּ לְשִׁלְמֵי: לֹא נִהְיִים וְלֹא מוֹעֲלִים בְּכָל אוֹתָן הַמְעוֹת: מִפְּנֵי שֶׁהֵן רְאוּיִין לְהַבִּיא כּוֹלָן שְׁלָמִים. כְּלוּמַר דְּכָל מַעַה וּמַעַה מִצִּינָן לְמִימַר זֹו לְשִׁלְמִים הַפִּרִישׁ. וְשִׁלְמִים קִדְשִׁים קִלִּים נִינְהוּ וְאִין בְּהֵן דִּין מַעִילָה כַּדְתַּנּוּן בְּשִׁלְהֵי פֶּרֶק קַמָּא קִדְשִׁים קִלִּים לְפָנֵי זִרְיקַת דַּמָּן אִין מוֹעֲלִים. וְאֵע"ג דַּאיכָא נְמִי בַּהֲדִיחָהּ חֲטָאת וְעוֹלָה דַּבְנֵי מַעִילָה נִינְהוּ, כִּיּוֹן דַּאיכָא נְמִי דַּמִּי שְׁלָמִים שְׁאִינָן בְּנֵי מַעִילָה, אִי קָא מִייתֵי עֲלִיחָהּ קִרְבָּן מַעִילָה, אִשְׁתַּכַּח דַּמִּייתֵי חוֹלִין בְּעוֹרָה, הַלְכָךְ לֹא נִהְיִין וְלֹא מוֹעֲלִין: מַת. הַמִּפְרִישׁ מְעוֹת וְהֵיוּ הַמְעוֹת סְתוּמִים, שֶׁלֹּא

it goes to the freewill offering fund. If it was specified, the money designated for the sin-offering shall go into the Dead Sea it may not be used [as is the law of a sin-offering whose owner died but] nevertheless, it is not subject to the laws of misappropriation. [With the money specified] for a burnt-offering they shall bring a burnt-offering and it is subject to the laws of misappropriation. [With the money specified] for a peace-offering

they bring a peace-offering and it must be consumed in one day [as is the law with a *nazir* peace-offering] but it does not require accompanying bread offerings [since regarding the bread the verse states: "And place them on the hands of the *nazir*" (Numbers 6:19) which is no longer possible].

(3) Rabbi Yishmael says: The laws regarding [the] blood [of offerings] are lenient at the beginning and stringent at the end. The laws regarding libations are stringent at the beginning and lenient at the end. Blood at the beginning [before its sprinkling] is not subject to the laws of misappropriation but is subject [Rabbinically to misappropriation if used without payment] after it has flowed [from the altar into the canal that led] to Nahal Kidron [and were typically sold to farmers for fertilizer]. Libations are subject to the laws of misappropriation at the beginning [from when they were sanctified] but are exempt from it after they flowed down the *shittin* [holes of the altar].

(4) The ashes of the inner altar and [the burnt out wicks] of the menorah

רבנו עובדיה מברטנורא

פירש אלו לחטאת, ואלו לעולה, ואלו לשלמים, יפלו כל המעות לנדבה: דמי חטאת ילכו לים המלח. דחטאת שמתו בעליה היא: דמי עולה יביאו עולה. כדאמרין האשה שמתה יביאו יורשיה את עולתה, דדרון בעלמא הוא: ונאכלין ליום אחד. כדן שלמי נזיר: ואינן טעונין לחם. דבלחם כתיב (במדבר ו) ונתן על כפי הנזיר, והכא ליתיה, דמית: ג הדם בתחלה אין מועלין בו. היינו קודם זריקתו, דכתיב (ויקרא יז) ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר, לכפרה נתתיו ולא למעילה: יצא לנחל קדרון מועלין בו. היינו בתר זריקה, כדתנן אלו ואלו היינו דמים החיצונים ודמים הפנימים הנשפכים על [יסוד] מזבח העולה, מתערבים באמה סילון שבעורה, ויוצאים לנחל קדרון ונמכרים לגגנים לזבל. ומועלים בהן. והך מעילה, מדרבנן היא ולא מדאורייתא, דאין לך דבר שנעשית מצותו ומועלים בו: יצאו לשיתין. נקב היה במזבח שבו יורדים הנסכים לשיתין דהיינו יסודות של מזבח שהן חלולים

סתומים, יפלו לנדבה. היו מפורשים, דמי חטאת, ילכו לים המלח, לא נהנים ולא מועלין בהן. דמי עולה, יביאו עולה ומועלין בהן. דמי שלמים, יביאו שלמים, ונאכלים ליום אחד, ואינן טעונין לחם: ג רבי ישמעאל אומר, הדם קל בתחלתו וקמור בסופו, והנסכים חמור בתחלתו וקל בסופו. הדם, בתחלה אין מועלים בו. יצא לנחל קדרון, מועלים בו. הנסכים, בתחלה מועלים בהן. יצאו לשיתין, אין מועלים בהם: ד דשון מזבח הפנימי והמנורה, לא נהנין ולא

[which were placed near the outer altar where the ashes cleared off the altar were placed] one may not obtain benefit from them, nevertheless, they are not subject to the laws of misappropriation [however, regarding

מועלין. המקדיש דשון בתחלה, מועלים בו. תורין שלא הגיע זמן, ובני יונה שעבר זמן, לא נהנין ולא מועלים. רבי שמעון אומר, תורין שלא הגיע זמן, מועלין בהן. ובני יונה שעבר זמן, לא נהנין ולא מועלין:

the ash of the outer altar since the verse states: "And he will lift out the ashes from the burnt-offering ... and place them next to the altar" (Leviticus 6:3), it indicates that the ash still has sanctity and would result in misappropriation]. If one dedicates [the value of the] ashes [before they were removed from the altar, i.e., he says I will donate the value of these ashes and then after they were removed someone came and benefitted from them, since now one cannot accurately estimate the value of the ashes he therefore damaged property of *hekdash* by his benefitting from it and hence] they are subject to the laws of misappropriation. Turtle-doves which have not yet reached their qualifying age and pigeons that have passed their qualifying age, one may not obtain benefit from them but, nevertheless, [since they are not valid for offering on the altar they] are not subject to the laws of misappropriation. Rabbi Shimon says: Turtle-doves which have not yet reached their qualifying age [since they will eventually be valid for offering] are subject to the laws of misappropriation while pigeons that have passed their qualifying age one may not obtain benefit from them but, nevertheless, are not subject to the laws of misappropriation.

רבנו עובדיה מברטנורא

ועמוקים מאד, ואם הכניס ידו וקבל הנסכים קודם שירדו לתהום, אין מועלין בהן, שכבר נעשית מצותן: **ד דשון מזבח הפנימי והמנורה.** הדשן שלהם ושירי הפתילות של מנורה היה מוציא ומניחן אצל מזבח החיצון מקום שמניח שם תרומת הדשן של מזבח החיצון, ואחר שהוציא שם לא נהנין ולא מועלין, דבהני לא כתיב ושמו אצל המזבח כמו בדשון מזבח העולה: **המקדיש דשון בתחלה מועלין בו.** הכי קאמר, המקדיש דמי דשון, בתחלה קודם שהוציא לעזרה יש בו מעילה. כגון דאמר דמי דשון עלי, ואחר כך הוציא לחוץ ובא אחר ונהנה מן הדשון, אע"פ שכבר נעשית מצותו, אפילו הכי מועלים בו, דכיון דנהנה ממנו וחסר מן הדשן, שוב ליכא לשער כמה היו דמיו כשנתערך זה, ונמצא זה מפסיד להקדש, משום הכי מועל בו לאלתר כשנהנה ממנו: **תורין.** שהקדישן קודם זמן. ובני יונה שעבר זמן: **לא נהנין ולא מועלים.** ולא דמו למחוסר זמן בבהמה שהוא קדוש קודם זמנו וקרוב לאחר זמנו, דבהמה מגו דחשיבא דאית בה קדושה כשהיא בעלת מום להיות צריכה פדיון, אית בה נמי קדושה אפילו כשהיא מחוסרת זמן, אבל עופות דליכא למימר בהו האי מגו, שהרי אין המום פוסל בעופות ולית בהו פדיון, שלא נאמר פדיון אלא בבהמה, הכי נמי אין בהן קדושת מחוסר זמן: **תורין שלא הגיע זמן מועלין בהן.** כיון דלקמן מחוץ, אית בהו מעילה השתא. ואין

(5) The milk of sanctified animals and the eggs of turtle-doves one may not obtain benefit from them, but, nevertheless, are not subject to the laws of misappropriation. When does this hold true? Regarding anything dedicated to the altar [since the milk and eggs of animals that are to be offered may not be offered on the altar] but regarding anything dedicated to Temple repair if one sanctified a chicken both it and its eggs are subject to the laws of misappropriation, or if one sanctified a she-donkey, both it and its milk are subject to the laws of misappropriation.

ה חלב המקדשין וביצי תורין, לא נהנין ולא מועלים. במה דברים אמורים, בקדשי מזבח. אבל בקדשי בדק הבית, הקדש תרנגולת, מועלין בה ובביצתה. חמור, מועלין בה ובחלה: ו כל הראוי למזבח ולא לבדק הבית, לבדק הבית ולא למזבח, לא למזבח ולא לבדק הבית, מועלין בו. כיצד, הקדש בור מלא מים, אשפה מלאה זבל, שובך מלא יונים, אילן מלא פרות, שדה מלאה עשבים, מועלין בהם ובהם שבתוכן. אבל אם הקדש בור ואחר כך נתמלא מים, אשפה ואחר כך נתמלא זבל, שובך ואחר כך נתמלא יונים, אילן ואחר כך נתמלא פרות, שדה ואחר כך נתמלא עשבים, מועלין בהן, ואין מועלין בהם שבתוכן, דברי רבי יהודה. ורבי שמעון

(6) Whatever is fit for the altar and not for Temple repair, for Temple repair but not for the altar, neither for the altar nor for Temple repair is subject to the laws of misappropriation. How so? If one sanctified a cistern full of water, piles of manure, a dovecote full of pigeons, a tree laden with fruit, a field covered with herbs, they and their contents are subject to the laws of misappropriation. But if one sanctified a cistern which later filled with water, piles which were later filled with manure, a dove-cote which was later filled with pigeons, a tree which afterwards bore fruit, a field which afterwards produced herbs, they are subject to the laws of misappropriation but not their contents, these are the words of

רבנו עובדיה מברטנורא

הלכה כרבי שמעון: זה במה דברים אמורים בקדשי מזבח. הואיל וחלב וביצים אינן ראויין למזבח, הלכך לא נהנים ולא מועלים: אבל בקדשי בדק הבית. הכי נמי דמועלים בהן. הואיל וקדושת דמים הן, וראויין הן לבדק הבית. ובגמרא מפרש דמתניתין חסורי מחסרא והכי קתני, במה דברים אמורים, כשהקדישן קדושת הגוף למזבח, אבל הקדישן קדושת דמים לגבי מזבח כגון שאמר דמי עוף זה או דמי בהמה זו הקדש להביא מהם עולה, נעשה כמו שהקדישן לבדק הבית, דודאי בקדושת דמים למזבח אית בה מעילה בביצים ובחלב: ו כל הראוי למזבח. שגופן ראוי קאמר: בור מלא מים. גופן ראוי לבדק הבית לבנין, ואין גופן ראוי למזבח, שאין ראויין לניסוך המים אלא מים חיים, ולא היו מנסכים מים במקדש אלא ממי השילוח: אשפה מלאה זבל. אין גופה ראוי לא למזבח ולא לבדק הבית אלא לדמים: שובך מלא יונים. ראוי למזבח ולא לבדק הבית: אילן מלא פירות. ראוי למקדש לביכורים ולא לבדק הבית: שדה מלאה עשבים. אינה ראוייה לא למזבח ולא לבדק

Rabbi Yehudah. Rabbi Shimon says: If one sanctified a field or a tree they and their subsequent produce are subject to the laws of misappropriation since they are the produce of sanctified property. The [previous] offspring of [animals set aside for] tithes may not suckle from the tithed [animals]. But there are those who tithed on condition [that its young which they bore before may suckle from them by stating beforehand that the milk shall not become sanctified]. The [previous] offspring of sanctified animals may not suckle from sanctified animals. Workers [for *hekdes*] may not eat from sanctified dried figs, nor may a cow [threshing for *hekdes*] eat from sanctified vetches.

אומר, המקדיש שדה ואילן, מועלין בהם ובגדולייהם, מפני שהן גדולי הקדש. ולד מעשרת לא יינק מן המעשרת. ואחרים מתנדבים בן. ולד מקדשין לא יינק מן המקדשין. ואחרים מתנדבין בן. הפועלים לא יאכלו מגרוגרות של הקדש, וכן פרה לא תאכל מברשיני הקדש: ז שרשי אילן של הדיוט באין בשל הקדש ושל הקדש באין בשל הדיוט, לא נהנין ולא מועלין. המעין

(7) If the roots of a privately owned tree spread into sanctified property [and the tree was located 16 cubits or less from the sanctified property] or if the roots of a tree of sanctified property spread into private property [and was located more than 16 cubits away] no benefit may be derived from them, but are nevertheless, not subject to the laws of misappropriation. [The Gemara explains that in the first case if the roots of the privately owned tree that spread into sanctified property were located more than 16 cubits from the tree then the roots are considered their own entity which are part of sanctified property and hence would be subject to

רבנו עובדיה מברטנורא

הבית: ואין מועלין במה שבתוכו. דאין מועלין במה שהשביח לאחר שהוקדש: ולד מעושרת. אם יצאה נקבה עשירית תחת השבט, והיה לה בן קודם לכן, לא יינק שוב ממנה, שבנה חולין הוא והיא מעשר ונמצא נהנה מחלב מוקדשים, שמעשר בהמה קודש הוא: ואחרים מתנדבים בן. כלומר, זו שהעבירה תחת השבט סתם לא יינק ממנה, אבל אחרים שהתנדבו קודם לכן רשאים להתנות קודם שתתעשר שאם תצא נקבה בעשירי, יהא חלבה חולין כדי שיינק בנה ממנה בהיתר, וכן נמי בולד מוקדשים לא היו מקדישים חלב אמן. כך פירשו רבותי. ומגומגם הוא. ורמב"ם פירש, ואחרים מתנדבים, שמי שלבו נודבו היה מתנדב חלב להניק בן המעושרת וכן המוקדשים, לפי שאסור לבן לינק מהן, דשויהו רבנן כגויה ועבודה דאסורים בקדשים, הלכך אין להן תקנה אלא שאחרים יתנדבו חלב להניקן כיון שנאסרו לינק מחלב אמן. וישר הוא: לא יאכלו מגרוגרות של הקדש. ואפילו התנו שיעשו מלאכה במזונותיהן, אין אוכלים מגרוגרות של הקדש, אלא הגזר נותן להם דמי מזונות משל הקדש והם קונים מן השוק: וכן פרה. שדשה בברשיני הקדש, חוסם פיה, שלא תאכל משל הקדש, דכתיב (דברים נה) לא תחסום שור בדישו, בדיש שראוי לו לא תחסום, אבל אתה חוסם בדיש של הקדש, שאינו ראוי לו שהרי הוא אסור לאכול בהקדש: ז שרשי אילן של הדיוט באין בשל

misappropriation. In the second case if the distance between the roots of the tree situated on sanctified property which extended into private property were 16 cubits or less from the tree then the roots are indeed considered as

part of the tree and hence would be subject to misappropriation.] The waters of a spring which pass through [but started from private property] from a sanctified field no benefit may be derived from them but are, nevertheless, not subject to the laws of misappropriation, however once it flows outside sanctified property one may benefit from them. The water in the gold jar [filled on Friday since it was not permitted to carry on Shabbat for the Sukkot water libations of Shabbat] no benefit may be derived from them but [since the jar was not consecrated so that it should not become disqualified by **לִינָה** they] are, nevertheless, not subject to the laws of misappropriation (see Sukkah 4:10). Once it has been poured into the flask [to be poured onto the altar it becomes sanctified and] it becomes subject to the laws of misappropriation. The willow branch [which was leaned against the altar on Sukkot (see *ibid.* 4:5)] no benefit may be derived from it but [is not considered sanctified and] is nevertheless, not subject to the laws of misappropriation. Rabbi Elazar ben Tzadok says: The Elders were accustomed

שהוא יוצא מתוך שדה הקדש לא נהנין ולא מועלין יצא חוץ לשדה, נהנין ממנו. המים שבכד של זהב, לא נהנין ולא מועלין. נתנו בצלוחית, מועלין בהם. ערבה, לא נהנין ולא מועלין. רבי אליעזר ברבי צדוק אומר,

רבנו עובדיה מברטנורא

הקדש. לא נהנים ולא מועלים דבתר אילן אזלינן, ואילן בשל הדייט קאי. והני מיילי, כשאין בין אילן של הדייט לקרקע של הקדש אלא שש עשרה אמה או פחות. אבל אם יש ביניהן יותר משש עשרה אמה, מועלין בשרשים הגדלים בשדה הקדש דלא גרירי תו בתר אילן: **ושל הקדש באין בשל הדייט לא נהנין ולא מועלין**. כגון שיש בין אילן של הקדש לקרקע של הדייט יותר משש עשרה אמה, דשרשים הגדלים בשל הדייט לא גרירי בתר אילן של הקדש הואיל ורחוקים ממנו כל כך, הלכך לא מועלין. אבל אם אין ביניהן אלא שש עשרה אמה או פחות, מועלים בהן: **מעין שהוא יוצא מתוך שדה הקדש**. רבותי פירשוה לי כגון דמעין של חולין הוא ונובע בשדה של הדייט אלא שנמשך ויוצא ועובר בתוך שדה של הקדש. לא נהנים ממנו בתוך שדה של הקדש. ולא מועלים, דמשל הדייט הוא נובע: **יצאו**. המים שבמעין זה שנובע משדה של הדייט ועובר בשדה של הקדש יצא משדה של הקדש, נהנים ממנו לכתחלה: **המים שבכד של זהב**. גבי ניסוך המים בשבעת ימי ההג נתן כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת אלא שהיה ממלא מערב שבת חבית של זהב שאינה מקודשת, מן השילוח, ובאותן מים לא נהנים ולא מועלין דלא איקדשו לניסוך המים למעילה עד שינתנו לצלוחית של זהב דהיינו כלי מקודש: **ערבה**. שהיו זוקפים אותה אצל המזבח כדתנן בפרק לולב וערבה (משנה ה): **נותנים היו ממנה בלולב**. בתחילה קודם שזקפה. ואע"פ שלא לקטוה אלא

to use it with their *lulavim* [before they leaned them on the altar though they picked them with the intention of placing them on the altar].

(8) A nest on a tree standing on sanctified property [which the birds built from twigs that were not sanctified] no benefit may be derived

from them [so as not to be confused with twigs from the tree itself] but are, nevertheless, not subject to the laws of misappropriation. That which is on an *asheira* [idolatrous] tree [since he may not obtain any benefit from an idol he may not climb up the tree] he [therefor] knocks it off with a stick [and then may benefit from the twigs of the nest]. If one sanctifies a forest of trees it in its entirety is subject to the laws of misappropriation [including branches, leaves etc.]. If the treasurers [of the Temple] bought trees [for beams] the timber is subject to the laws of misappropriation but not the chips and the foliage [which is not used for beams].

רבנו עובדיה מברטנורא

כדי לזקפה על גבי מזבח: **ח קן שבראש האילן של הקדש**. שבנאו העוף מעצים וקסמין שהביא ממקום אחר: **שבאשרה יתיו בקנה**. יפיל הקן לארץ בקנה ויהנה ממנה. ודוקא יתיו. אבל לא יעלה על האשרה, דאם עולה ליטול הקן נמצא נהנה מן האשרה. והביצים ואפרוחים שבקן כל זמן שצריכים לאמן אסורים בין שבראש אילן של הקדש בין שבראש האשרה: **המקדיש את החורש**. תרגום יער חורשא: **מועלים בכלו**. בעצים ובענפים ובעלים: **הגזברים שלקחו את העצים**. שקנו עצים מיער של חולין לצורך קורות: **מועלים בעצים**. רמב"ם פירש, לאתויי חתיכות עצים שחותכין במגירה בעת שמתקנים אותן לקורות, שמועלין בהן: **ולא בשפויין**. נסרים דקות שנוסרין מן העצים כשמחליקין אותן: **נמיה**. עלין שבעצי היער:

נותנין היו ממנה זקנים בלולביהם: **ח קן שבראש האילן של הקדש**, לא נהנין ולא מועלין. **שבאשרה**, יתיו בקנה. המקדיש את החרש, מועלין בכלו. הגזברים שלקחו את העצים, מועלין בעצים, ואין מועלין לא בשפוי ולא בנמיה: